

SZLAK HISTORYCZNY „WYDARZENIA WOJENNE 1945 ROKU”

Pod koniec II wojny światowej najcięższe walki w regionie Odry i Warty pozostawiły po sobie widoczne po dziś dzień blizny. Zapraszamy na transgraniczny szlak historyczny śladami wydarzeń z wiosny 1945 roku.

Anklam

31 stycznia 1945 r. pierwsze oddziały armii radzieckiej dotarły do Odry i tam się osadziły. Wzdłuż dzisiejszej rzeki granicznej doszło do ciężkich walk, które do końca kwietnia 1945 r. spowodowały niezliczone ofiary oraz poważne zniszczenia miast, wsi i infrastruktury.

Miejsca na szlaku historycznym „Wydarzenia wojenne 1945” w sposób obrazowy przybliżają dramatyczne wydarzenia z końca II wojny światowej. Należą do nich dawne więzienia i obozy, takie jak więzienie Sonnenburg w Słońsku, obóz jeniecki Offlag IIC Woldenberg w Dobiegniewie, więzienie Wehrmachtu w Anklam czy obóz zewnętrzny getta Theresienstadt w Wulkow.

Miejsca takie jak Klessin, Kienitz, Kostrzyn nad Odrą, Santok czy Seelow reprezentują ponadto najcięższe zniszczenia i boje, które przyniosły ogromne straty w związku z ostatnią wielką ofensywą radziecką w kierunku Berlina. Nazistowskie Niemcy ostatecznie skapitulowały 8 maja 1945 r. w Berlinie-Karlshorst.

Szlak historyczny Odra-Warta 1945 przypomina wydarzenia z tamtych dni i umożliwia frapujące obserwacje z różnych perspektyw.

PARTNERZY PROJEKTU

Miasto Seelow (Lead Partner)
Küstriner Straße 61, 15306 Seelow
www.seelow.de

Gmina Słońsk
ul. Sikorskiego 15, 66-436 Słońsk
www.slonsk.pl

„Erinnerung verbindet” - „Pamięć łączy” w regionie nad Odrą i Wartą to polsko-niemiecka sieć transgranicznej turystyki edukacyjnej i turystyki pamięci. Pod przewodnictwem miasta Seelow marka turystyczna o tej samej nazwie łączy około 180 miejsc pamięci po obu stronach granicy, tworząc wieloperspektywny krajobraz pamięci. Odkryj wyjątkową historię regionu Odry i Warty.

WWW.PAMIEC-LACZY.EU

LIBERATION ROUTE EUROPE

Europejski kulturowy szlak wyzwolenia 1944-45

Liberation Route Europe to certyfikowany szlak kulturowy Rady Europy i projekt LRE Foundation. Szlak ten łączy ludzi, miejsca i wydarzenia w celu upamiętnienia wyzwolenia Europy spod okupacji niemieckiej podczas II wojny światowej oraz refleksji nad długotrwałymi konsekwencjami i historią wojny z wykorzystaniem wielonarodowej i wieloaspektowej perspektywy. Dzięki setkom miejsc i historii w dziesięciu krajach europejskich szlak łączy najważniejsze regiony znajdujące się na drodze posuwania się wojsk koalicji antyhitlerowskiej w latach 1943-1945.

www.liberationroute.com

www.lre-poland.org

STOPKA REDAKCYJNA

Redakcja i skład:
ECCOFORT e.V., Albertinenstr. 1, 13086 Berlin, www.eccofort.eu

Zdjęcia: Map ©ECCOFORT e.V.; map background ©Printmaps.net/OSM Contributors; Title, Inner part pictures 1,2 © Alexander Apel, rights: Landkreis Märkisch-Oderland; inside photo 3 ©author unknown; inside photo 4 ©Jürgen Fiehne, rights: Landkreis Märkisch-Oderland

Projekt „Wspólna pamięć – 80. rocznica zakończenia II wojny światowej 2025” został dofinansowany z Funduszu Małych Projektów (FMP) 2021-2027 Euroregionu PRO EUROPA VIADRINA w ramach Programu Współpracy INTERREG VI A Brandenburgia-Polska 2021-2027.

Podróż przez
wyjątkową historię
polsko-niemieckiego
pogranicza nad Odrą i Wartą

Szlak historyczny
„Wydarzenia wojenne
1945 roku”

MUZEUM BERLIN-KARLSHORST

Miejsce kapitulacji Niemiec
w maju 1945 r.

Stacja Liberation Route Europe

www.pamiec-laczy.eu

MUZEUM BERLIN-KARLSHORST

Marszałek Żukow (głównodowodzący Armii Czerwonej) przyjmujący akt kapitulacji, Berlin-Karlshorst, 8 maja 1945 r.

Sala, w której podpisano kapitulację

Miejsce kapitulacji Niemiec w maju 1945 r.

Muzeum Berlin-Karlshorst znajduje się w miejscu o wielkim znaczeniu dla światowej historii - to tutaj 8 maja 1945 r. zakończyła się II wojna światowa w Europie. W budynku muzeum głównodowodzący niemieckiego Wehrmachtu podpisali bezwarunkową kapitulację w obecności przedstawicieli Związku Radzieckiego, USA, Wielkiej Brytanii i Francji. Historyczne pomieszczenia zostały zachowane w ich oryginalnym stanie.

MUZEUM

Muzeum zostało pierwotnie utworzone w 1967 r. przez stacjonujące w Niemczech wojska radzieckie jako „muzeum kapitulacji”. Czołgi i działa na jego terenie są spuścizną tego okresu. Po zjednoczeniu Niemiec muzeum zostało założone od nowa. Dziś dawni wojenni wrogowie wspólnie czczą tu pamięć o II wojnie światowej.

EKSPOZYCJA

Wystawa „Niemcy i Związek Radziecki podczas II wojny światowej” pokazuje wojnę z perspektywy zarówno niemieckich, jak i radzieckich jej uczestników. Oprócz oryginalnych eksponatów, zdjęć historycznych i dokumentów pisanych, prezentowani są tu ludzie i ich indywidualne historie.

OKOLICA

Dzielnica Karlshorst była w czasie zimnej wojny w zmiennym zakresie radziecką strefą zamkniętą. Spacer na zewnątrz muzeum prowadzi do dawnych lokalizacji i śladów obiektów radzieckich wojsk i tajnych służb w powojennym Berlinie.

Widok wystawy, sala tematyczna „Wojna na Wschodzie i społeczeństwo niemieckie”

Stacje biograficzne na wystawie

Museum Berlin-Karlshorst
Zwieseler Straße 4, 10318 Berlin-Karlshorst

+49 30 501 508-10

kontakt@museum-karlshorst.de
www.museum-karlshorst.de

Wstęp bezpłatny,
godziny otwarcia wt.–niedz.: 10.00–18.00, pon.: zamknięte

MUSEUM МУЗЕЙ
BERLIN БЕРЛИН
KARLSHORST
КАРЛСХОРСТ

